

Nuorisovaltuusto 03.06.2025

Nuorisorikollisuuden torjunta -projektin esittelyn merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hyvärinen Salla

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää merkitä nuorisorikollisuuden torjunta -projektin esittelyn tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Nuorisorikollisuuden torjunta -projekti toteutetaan Oikeusministeriön erityisavustuksella vakavan nuorisorikollisuuden torjumiseksi 1.9.2024-31.12.2025.

Projektissa hyödynnetään 16.10.2023-30.8.2024 toteutetun Nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisy ja rikollisuuteen puuttuminen -hankkeen tuotoksia. Hanke toteutettiin Oikeusministeriön erityisavustuksella: paikallisen rikosentorjuntatyön tukeminen. Hankkeessa tehtiin selvitys nuorisorikollisuuden torjunnan tasosta hyvinvointialueemme sosiaalihuollossa ja toteutettiin tallennetut, perustason koulutukset rikos- ja oikeusprosessin ja tuomion täytäntöönpanon aikaisesta työskentelystä. Lisäksi kirjattiin työohjeet sosiaalityöhön.

Selvityksestä nousi esiin tarve syventää ja laajentaa rikos erityisen nuorisososiaalityön osaamista suunnitelmallisessa sosiaalityössä, johtamisessa ja monialaisessa työskentelyssä. Tarve projektille on syntynyt myös lasten ja nuorten lisääntyneestä lainvastaisesta toiminnasta.

Rikosten kohdalla laeissa on säädetty, että 15–20-vuotias on nuori (mm. [Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 633/2010](#)). Uusintarikollisuuden estäminen on keskeisesti sosiaalihuollon tehtävä myös alle 15-vuotiaiden osalta, jotka eivät päädy rikosprosessiin ja Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiksi.

Esimerkiksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella oli selvitettyihin rikoksiin epäiltyjä alle 21-vuotiaita ([Tilastokeskus](#)):

vuosi	alle 15 -vuotiaita	15–17 -vuotiaita	18–20 -vuotiaita
2019	893	1923	3704
2023	2109	2119	2438

Lapsen lainvastaiseen toiminnan perusteella tehdyistä lastensuojeluilmoituksista noin puolet liittyvät näpistyksiin tai lieviin petoksiin ja vahingontekoihin. Seuraavaksi eniten ilmoituksia tulee pahoinpitelyistä ja ryöstöistä. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla korostuvat liikennerikkomukset ja huumausaineisiin liittyvä rikollisuus.

Nuorisoriikollisuuden torjunta -projektin keskeisenä toimenä on prosessivalmennus (yhteensä 18h) kaikkiin keskeisiin alle 21 -vuotiaiden sosiaalityön tiimeihin. Jokaisesta tiimistä on 1–2 osallistujaa, yhteensä 38. Mukana ovat lastensuojelun avo-, sijais-, ja jälkihuolto, kotoutumista tukevat palvelut ja nuorten aikuisten sosiaalityö. Osallistujia on myös Ankkuritoiminnasta, nuorten oikeusedustuksesta ja aikuisten vankilasta vapautuvien sosiaalityöstä. Lähijohtajien koulutus on lokakuussa 2025.

Projektin tuotoksena on Monialainen intensiivisen desistanssityöskentelyn* malli, joka koostuu rikoskäyttäytymisen riskinarvioinnista, viranomaisten yhteistoiminnasta rikos- ja oikeusprosessien sekä tuomion täytäntöönpanon aikana sekä rikollisuudesta irtautumisen tuesta/ muutostyöskentelystä.

Tavoite on, että vakavan nuorisoriikollisuuden osaaminen on jatkossa koordinoitua, sosiaaliviranomaisen työohjeet kirjattuja ja ajantasaisia. Tavoite on, että sosiaalihuollon asiakkaat saavat tasalaatua palvelua rikoksista irtautumiseen koko hyvinvointialueella ja pitkän aikavälin tavoite on, että nuorten uusintariikollisuus vähenee.

**desistanssi = rikollisesta toiminnasta ja identiteetistä irtautumisen prosessi*

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria